

UJVIDÉKI HIRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

A hegyek Az ujvidéki piac mizériái.

közt és a nagy sikokon, ahol véres homokban a világtörténelem sorsa dől el, hideg szél fúj, végig söpri a gránátoktól felturt földet, könyvet fakaszt hőseink szemeiben, amelyek mindig nyitva vannak, hogy éberen figyeljék az alattomos ellenséget. A sors még egy téli háborúval próbálja ki erőnk. Az itthoni élet sok gondja és keserves küzdése között sem szabad elfelejteni azokat, akik a mi jobb jövőnkért küzdenek és amikor elsuhan felettünk a hideg őszi szél, amikor mögötte a téli világ dermedése lopózik felénk, a magunk baja mellett figyelmünknek és szeretetünknek ott kell lenni fiainknál, a kiket keményebben sújt a hideg, akitől emberfeletti kitartást és erőt követelnek a szabad táborok, nedves lövészárkok hideg éjszakái. Tavaly, amikor határainknál folyt a nagy küzdelem, nyugtalanságunkban is első gondunk volt, hogy harcosaink el legyenek látva melegítő ruhákkal. A magyar asszonyok és leányok szívük forró érzéseivel himezték a ruhácskákat, amelyek a megfagyástól óvták a magyar hősokeket. A hála sóhajai, a meghatódás könyvei köszönték meg a nemes munkát, melyért más köszönetet magyar nő nem is várt.

Azóta, hogy a kárpáti bérceknél újra csend lett, előttünk van az a csodálatos eredmény, melynek megvívásában a nehéz harcok első sorainál küzdtek testvéreink. Messze, igen messze üzték az ellenséget, amely a legnagyobb volt, mikor elindult és kicsivé törpült nehéz halálos csapásaink alatt. A küzdelemnek azonban nincs vége és újra téli hóban, fagyott kemény rögök felett találják a hideg éjszakák a magyar fiukat. És újra a magyar nők felé száll a katonák szava, hogy a hideg ne fogja meg az erős kezeket, amelyek több mint esztendeje legyvereket tartanak és pártatlan önfeláldozással verednek az ellenségek egész világával.

Alkonyaton, ha a hegyek felől hideg szél suhan hozzánk, a magyar fiúk sóhajtását kell hallanunk. Söhajos üzeneteket küldenek a magyar asszony- és leánytestvérekhez, akiknek kicsiny kezei is háborus szerszámot — a téli ruhácskák kötöttűt kapják, hogy dolgozzanak harcoló véreinkért. Szabad kételkedni, hogy a magyar nők most is megértik a testvéreik kéro szavait?

Türhetetlen már a drágaság garázdalkodása az ujvidéki piacon. A hatóság által behozott maximális árakat megszüntették és úgy kivagyunk szolgáltatva a piaci uzorának. Mindennek egy napról a másikra rohamosan szökik fel az ára s ma már ott tartunk, hogy a tej literjéért a környékbeli pusztákról és tanyákról bejövő asszonyok, akik kocsiszámra hozzák be a tejet, ötven fillért mernek kérni. Hogy miért oly drága, azt is megokolják a paraszt-asszonyok. Azt mondják, hogy a kukorica nagyon drága, korpát nem lehet kapni, vagy ha valahol még mérnek ki, épp a dupláját kérik a megállapított árnak.

Örökösen emelkedik árban a vaj.

Ujvidék és környékének vajszükségletét a környékbeli német községek látják el. A vajjal mindig baj volt, mióta megszületett és a maximális árak napfényére került. Egyetlen egy élelmiszer ára sem változott oly sűrűn, mint a vajé s ez az élelmiszer az, amely a legnagyobb árejtéréseket mutatja. Most a maximális árak megszüntetésével újabb áremelésnek nézünk eléje.

Az emelkedő irányzat — most, hogy befelé tartunk a télbe, — állandósulni fog s folytonos drágulásra van kilátás. A drágítás alól természetesen semminemű élelmiszer sem vonhatja ki magát. A husneműek ára ma már oly irtózatosan magasán áll, hogy látszóval kell feltekinteni rá. Hust már régóta nem ehet a szegény ember. Ma már ott tartunk, hogy az embernek egész vagyont kell elköltenie, ha marha, sertés, vagy juhussal jól akar lakni.

De nemcsak a husfélék ára türhetetlen, a zsir sem akar elmaradni a kortól. Megijeztetlenül drága a zsir s éppen itt volna már az ideje, hogy a város a nehéz idökre tartogatott zsirkészletéből áruba bocsásson. A rettenetes drágaság közepette csak egy vigasztaló momentum van, illetve már ez is csak volt. Mehet fel mindennek az ára, de a krumplé marad, ami volt. Hiszen az idén nagyszerű burgo-

nyatermésünk lesz, mert úgy a veteményesek, kertek, mint minden kis darab föld burgonyával, vagy káposztával volt bevetve. Igaz, hogy a krumplit sem lehet megenni állandóan héjába sütvetőre, kell ahöz zsir is. De viszont a zsir . . . Ahhoz képest a pástétom jobb idökbén olcsó holmi volt. De nem mind ez a legföbbs baj, hanem az, hogy az ujvidéki piacon a drágaságon kívül a szükség és egyes árucikkekben a hiányok kezdenek jelentkezni. Nagy ügygyel-bajjal lehet most felhagyni tojást, vaját jó tejet és hamisítatlan tejfelt. A szalonna és a zsir ma-holnap luxus cikk lesz. Az apró jószágért vetelkedés folyik. A hus evés a leghatározottabban fénytűzés számba megy. Önkéntelenül felmerül a kérdés, mikor lépnek már erélyesebb intézkedések életbe, amelyek megvédjenek bennünket a termelök uzorája ellen?

Ujvidéki honvédek.

II.

Sajtóhadiszállás, szeptember 17.
(A sajtóhadiszállás engedélyével.)

Egyedül magyar voltam a csoportban s a tiszték, akik sóvárog-
tak egy kis magyar szóért, egy
darab hazai levegőért, kézről-kéz-
re adtak. Alig válthattam néhány
szót *Kronfeld* Ernő zászlóaljse-
gédítsttel, a nagy ezüstérmes
hadnagyval, *Gönczöl* Károly, a
kis géppuskás tiszt máris tuszka-
la el mellőlem utólérhetetlenül
kedves erőszakossággal:

— Eredj már, hagyj belőle nekem is valamit.

Csak *Peplovsky* László századoszászlóaljparancsnok tűrte rendületlenül a házigazda önfeláldozó udvariasságával a német szót. A szerbiai és az orosz harctér között való különbségeket fejtegette a kapitány. Több joggal senkisésem szólhat a kérdésről, mint ő, aki a nagy háború kitörésének pillanatától harcol s két súlyos sebesülés nyomait viseli a testén. Sajnos, csak töredékek jutottak el hozzám fejtegetéséből. *Gönczöl* hadnagy elbeszélése hősköz ragyogó alakjaival népesítette be a hősi igénytelenségnek ezt a siralmas hajlékát s én elkáprázottan, egész lélekkel figyeltem.

— A Dnyeszter mellett álltunk, — mondta. Meglehetősen közel voltak egymáshoz a lövészárkok, úgy, hogy még a hangosabb szó is áthallatszott hozzánk. Azon a napon, amikor az olasz hadüzenetet publikálták, két autó zakatolására lettünk figyelmesek. Az orosz lövészárkok mögött kanyargó uton csakhamar föl is tűnt a két porfelhőbe burkolózó gépkocsi, elhibázhatatlan célpontjaul tüzérségünknek. De egyetlen lövés sem dördült el. A tüzérség ugyan-
gy okoskodhatott, mint mi. Automobil rendszeren nem jár a lövészárkokig, tehát lehetetlen, hogy ez a vakmerőség ne jelentsen valamit. Pontosan megfigyeltük: egy tábornok és két törzstiszt szállt ki a kocsiból egy közlegény kíséretében, aki nagyobb csoportot szorongatott a hóna alatt. Megérkezésük után meglevonedett az orosz fedezék. A készüldetés nyugtalansága volt. Mit akarhatnak? Ugy tíz perc multán széles, fehér csik jelent meg a fedezék szegélye fölött. A csik egyre vastagodott, aztán hirtelen felszólt vagy három méter magasságra. Két hosszú póznára szögezett vászontábla volt, rajta nagy fekete betűkkel ez a fölírás:

Itália ma hadat izent!

Nincs többé remény!

A honvédek csöndesen nevetek, néhányan új ellenségünknek

a macskákhoz való vonatkozására tettek egészen gyengédtelen célzásokat, aztán összegyűltek és megszövegezték a választ. Őt perccel utóbb már nagy ivben röpült át a köre kötözött üzenet:

Itt magyar honvédek vannak!

Ne reméljete!

— Mintha még mindig a kezdet lelkesedése lobogna bennük.

— Pedig micsoda tizennegy hónap van mögöttük! — folytatta a hadnagy. A kárpáti tél éppen csak hogy a lelküket nem dermedtette meg. A halál gondolatával előbb-utóbb mindenki megbarátkozik, amiből az következik, hogy a hősiesség legfőként idegkérés, az idegek eltompulási folyamatának eredménye — rendes viszonyok között. A Kárpátokban ezer fáradtságos és szenvedéses akadályt kellett a katonának elhárítania a halál utjából. Aki ezt a küzdelmet birta szívvel és lélekerővel, az igazi hős. Ezer egyszerű történetet örökített meg az ezred naplója.

— Mondja el a legszebbet.

— Kétségtelenül a Kóthay főhadnagy esete a legszebb. Ugye, megengeded *Karcsi*, hogy elmondjam? — fordult aztán szalmán heverő, beteg bajtársához.

— Egészen tehetetlen vagyok, nem védekezem, — mondta megadóan Kóthay főhadnagy.

— Határszögnél történt. Kóthay gépfegyverosztagával kiküldönített állásban volt, ahonnan az orosz támadást oldalozhatta. Az oroszok egy éjjel támadásra mentek ellene. Észrevétlenül közelített meg állását, mert a fölállított őrszem megfagyott a gyilkos hidegben. Később rátaláltak úgy, ahogyan az oroszok sátorlapjába göngyölitve, gyengén letették a keményre fagyott hóra. A derengő félhomályban egyszerre csak erős orosz gyűrű közepén találta magát Kóthay. Az egyik orosz altiszt egyenesen feléje tartott, mellének szegte a szuronyát. Néhány pillanatig farkas szemet néztek egymással, aztán a muszka leeresztette fegyverét, feléje nyújtotta a kezét és azt mondta:

— Szervusz.

Kóthay nyakig elvörösödött a tehetetlen dühből s nem fogadta el a feléje nyújtott kezét.

— Mondd, hogy szervusz, — szólott újra az orosz és fenyegető mozdulatot tett.

Engednie kellett. Leküzdte szégyenérzését, aztán gyorsan, nehogy megbánja kibökte:

— Szervusz.

Az orosz nyomban megenyhült és azt mondta neki:

— Te az én foglyom vagy.

A géppuskák állását magas sziklafal takarta el, úgy, hogy Kóthay nem tudhatta, mi történt velük. Később, már utban a fogság felé, látta, hogy az oroszok még nem tehettek rájuk a kezüket. Erre, mielőtt kísérlője megakadályozhatta volna, fölkiáltott altisztjének:

— Pintér, a zárvatatot dobja a szakadéka, a rakaszokat törje össze.

Az orosz melléje ugrott, kezével befogta a száját, hogy többet ne szólhasson, de Kóthaynak nem is volt több mondanivalója. *Pintér* tizedesnek, aki főhadnagya láttán felhördült, kezével intett, hogy erresse le célzásra emelt forgópisztolyát, aztán látszatra egészen nyugodtan megindult az orosz előtt. Ami ezután történt, *May* Károly fantáziájának is becsületére vált volna. A fogoly és kísérlője husz méteres szakadék szegélyen mentek. Kóthay hirtelen fölkapott egy dorongot, amelyen a drótsövényék lecövekélésére használnak, ráült, mint ahogyan a lóra szoktak, a dorong hátsó végét nekitámasztotta a csaknem függőleges sziklafalnak és lesiklott vele a mélységbe. Mire az orosz eszmélt, már lenn volt a szakadék mélyén és futottfutott inaszakadtáig. Az orosz vagy harminc golyót küldött utána, de egyik sem tett benne kárt. Félórával később Aranyossy százados ellentámadásra küldte a harmadik zászlóaljt, amely aztán hamarosan visszahozta a gépfegyvereket is.

A pompás történet csattanójaként az egyik „rabszolga” váratlanul hatalmas tál sülttel állított be. A dán, aki egyébként is rajongója a magyarságnak, lelkesülten kiáltotta újra:

— A magyar honvédnál nincs külön katonája a világnak!

Bethlen Pál

az *Esti Ujság* haditudosítója.

Ujvidéki izgatási ügyek a szegedi ítélőtáblán.

A szegedi ítélőtábla főlebbviteli tanácsa ma izgatási és királysértési ügyekben ítélkezett. A tárgyalásokon *Ringhoffer* Lajos táb. tanácselnök elnökölt, a tanácsban résztvettek *Orosz* Pál dr. és *Csizinszky* Agoston dr. A vádhatóságot *Szabó* Gyula dr. helyettes főügyész képviselte, a vádlottakat *Kovessy* Gyula közbíró védte.

Az egyik vádlott *Polit* György, a volt ujvidéki tüzoltóparancsnok, akinek ügyét már részletesen ismertettük az elsőbíróági tárgyalás alapján. *Polit* György, *Polit*

Mihály, az ismert szerb nemzetiségű politikus unokaöccse kereskedő volt Ujvidéken. Nagy ambícióval foglalkozott a tüzoltóság ügyeivel, önkéntes tüzoltóságot szervezett az Ujvidék környékén levő községekben és a katonaságnál is szervezett tüzoltói osztályokat. Önzetlen működéséért a hadtestparancsnokság több ízben elismerő okiratban részesítette. Amikor kitért a háború, kinevezték az ujvidéki és pétervárdi tüzoltóság parancsnokává, kapitányi rangban. Később konstatálták, hogy *Polit* tulajdonképpen katonaköteles, elvették a rangját és mint örmester szolgált tovább. Sokan áskálódtak ellene, izgatás miatt is följelentették. A pétervárdi hadbíróság egy évi börtönrre ítélte.

A hadbíróági vizsgálat közben névtelen levélben följelentették *Polit* Györgyöt, hogy megsértette a trónörökös emlékét. A följelentés szerint 1914 június 28-án, amikor *Kohlmayer* Ilona kereskedőnő közölte vele *Ferenc* Ferdinánd meggyilkolását, így válaszolt: „Nem kár érte!” A hadbíróság, minthogy 1914 júniusában *Polit* még civil volt, a polgári bírósághoz utalta az ügyet. A szegedi törvényszék fölmentette a vádlottat, mert tagadásával szemben az egyetlen terhelő tanu vallomásában nem talált megnyugtató bizonyítékot. Az ítélőtábla helyben hagyta az ítéletet.

Pálics Gáborné asszony a mult év december 21-én Szabadkáról Ujvidék felé utazott. A vasúti kocsiban ráterelődött a beszéd a háborúra. *Pálics* szidta a királyokat, amiért hadakoznak, föláldozzák a drága vért, ahelyett, hogy kibékültek volna. A mi királyunk személyét is sértő szavakkal illette. A törvényszék királysértés vétsége miatt egy hónapi fogházra ítélte, a tábla föl emelte a büntetését két hónapra.

Az olasz vereség nem ujság az ujvidéki biciklista honvédeknek.

Az ujvidéki honvédekről minden napra akad irni való. Minden harctér, ahol ezek a hős katonák állanak, egy-egy távol eső táj az otthonától. Mégis mindnyájan jól érzik magukat. Most Tirolból jön a level Ujvidékre, az „Ujvidéki Hírlaphoz”. Az *ujvidéki honvédek bicikliző osztag* nevében írja *Takács* József ujvidéki honvéd e sorokat:

Kelt a lövészárkokban, 1915. IX/16.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Nagyon jó szolgálatot tenne, ha becses lapját elküldené ide

a tiroli havasok közé. Mi ujvidéki kerékpáros honvédek itt nagyon érezzük hiányát a lapnak, amelyet odahaza mindig olvastunk. Az „Ujvidéki Hirlap” itt meg százszorosan jól esne s akkor olvashatnánk valami újságot hazulról, mert az nem újság, hogy az *olaszokat püföljük*. Pedig mi mást nem tudunk itt. Azért ha ezen kérésünknek eleget tenne, nagyon hálásan megköszönnénk.

Maradunk tisztelettel
Takács József
az ujvidéki kerékpáros
honvédek nevében

Az ujvidéki kerékpáros honvédeknek elküldtük az újságot a messi hegycsúcsra. Az ő primitív írásuk különb, mint száz jó haditudósítás. Nem újság nekik, hogy verik az olaszt. Pedig ha ezt a lapot meglátják, bizony rájönnek, hogy nálunk az is érdekes, ami nekik nem újság.

Az ujvidéki hatos honvédek sturmja.

— Napiparancsban megdicsért zászlóalj. —

Oroszországban, ahol esőben, sárban, piszok és zsaratnokok között mindig kemény harc folyik a visszavonuló muszákkal, ott küzdenek az ujvidéki honvédek is. Hogy az ujvidéki virtushoz méltón küzdenek s a mi jogos büszkeségünkre rászolgáljanak, azt *Lengerer* ezredesnek az alábbi, minden ujvidéki szívet büszkeséggel eltöltő napiparancsa igazolja.

Folyó hó 3-án délelőtt négy órakor dandárunkba szélső szomszéd csoportjának hátramaradása folytán az ezredünk balszomszédjához ellenséges osztagok férkőztek, azt hátra támadták s bekerítéssel, saját balszárnyunkat pedig oldalba támadással fenyegették. Aszomszédos ezredet s saját balszárnyunkat e válságos helyzetből a 12-ik századnak a kellő időben foganatosított elszánt, bátor magatartással végrehajtott feltartóztatathatlan rohama szabadította ki. Ez alkalommal az oroszok és a 12. század között kéztusára került a sor, amelyen az említett század végtelül állotta helyét, visszavette azt a géppuskát, melyet az oroszok a balszélső ezredtől elvettek már s azonkívül több orosz foglyot ejtett.

A parancsnokság megtette kötelességét, hogy ezen szép fegyverversenyért a vitézség és bátorság látható jele el ne maradjon.

A magam részéről, minthogy azt látom, hogy a . . . -ik zászlóaljban, amelyhez a 12-ik század tartozik, a harci erényeket fokozottabb mértékben ápolják, valamint a század tisztí és altisztikarának és az összes legénységnek, a legfelsőbb szolgálat nevében dicséretemet és köszönetemet fejezem ki.

Annak a reményemnek adok kifejezést, hogy az ezred minden egyes tagja, akiket a fenti fegyvertény bizonyára büszkeséggel tölt el, adandó alkalommal hasonló magatartást tanúsít, hogy szép ezredünk eddigi jó hírnevét csak öregbítse.

Az összes tiszték és legénység előtt kihirdetendő.

1915. szeptember 8-án.

Langerer ezredes s. k.

A szeptember 3-iki ütközetet tehát az ujvidéki honvédek bátor és feltartóztatathatlan rohama nyerte meg. Az oroszokat, akik egy másik ezredet már majdnem bekerítettek, visszaverték.

A szeptember 3-iki csatáról azt jelentik nekünk, hogy az oroszoknak sikerült ugyan a mi ezredünk szomszédjában lévő —ik ezredet hátbatámadni, de amikor a mi honvédeink rajtarajta kiállítását meghallották, nyomban elkezdtek fehér kendőiket lobogtatni. A mi honvédeink össze is fogtak vagy harminc orosz, de az oroszok tüzeréségi segítséggel csakhamar ellentámadásba mentek át. A srápnél-lövedékek dacára a honvédeink bátran megállították helyüket s visszaverték az orosz ellentámadást.

A derék honvédeink egyre növekvő diadallal marsolnak Oroszország szíve felé. Az oroszok mindenütt gyújtogatással és tenger sok piszok hátrahagyásával teszik kellemetlenné a győzteseknek az elnyomulást. S bár az orosz ősz sem valami kellemes, mert állandó borús az ég s hideg szelek fújnak az ujvidéki katonák harci kedve és lelkesedése kiapadhatatlan.

1916. május 1-től

kiadó a

KÖZPONTI HITEL-

INTÉZET házában levő 5

szobás modern uri lakás.

Hirdetési ügynököt
alkalmaz a kiadóhivatal.

HIREK

Ujvidékfalvára

ismét 600 koronás adomány érkezett. *Matkovits* Béla főispánunk szűkebb hazájából Temerinből érkezett ez a tekintélyes summájú adomány. A minden nemes iránt érzékkel bíró *Temerini Takarékpénztár* küldötte el az ujvidékiek által felépítendő kárpáti falura, amelyet „*Kis Ujvidék*”-nek kíván elneveztetni. Ujvidékfalva, vagy Kis Ujvidék, vagy a régi elpusztult község neve marad-e meg, az most igazán nem bír fontossággal, egyelőre az a hazafias kötelességünk áll homlokterben, hogy a hontalanná tett felvidéki lakosság számára az ujvidéki itthonmaradtak is felépítenek egy az oroszok által feldúlt községet.

Es ha ez meglesz, hogy mikép fogják nevezni, az csak másodrendű kérdés.

Es ha mi mégis *Ujvidékfalva* címén nyitotunk rovatot, úgy ezzel nem akarunk a későbbi elhatározásnak elébe vágni, hanem inkább a gyűjtés kimondott helyi vonatkozású jellegét akarjuk ki-domborítani.

A lényeg az, hogy tegye meg mindenki a kötelességét.

Ujrasorozás. Budapest utcáin megjelent a plakát, mely a 19—42 évesek ujrasorozását elrendeli. Ujvidékre a mai napig nem érkezett meg a rendelet, mely a 19—42 éveseket ujrasorozását elrendelné, de a polgármesteri hivatal ma-holnapra várja a rendelet kézbesítését.

Személyi hir. Dr. *Purgly* Sándor bácsmgyei főispán a mai napon hivatalos ügyben Ujvidéken tartózkodott.

Az utigazolványok új rendeje. *Payerle* Nándor rendőrfőkapitány a mai napon rendeletet tett közzé, a mely szerint az utigazolványok katonai láttamozását ezentul nem a 3. hadsereghadtápparancsnokságnak a Polgármesteri Gruppe-ja, hanem a nagylaktanyában levő tér- és hadtápparancsnokság eszközi.

Visszakért tisztí rang. *Profuma* Béla polgármestert és dr. *Marčekovich* Imre alpolgármestert a 43—50 évesek bemutató szemléjén alkalmassá minősítették. A két vezető tisztviselője a városnak, a kik annak idején tartalékos tisztí rangot viseltek, kérvényt adtak be honvédelmi miniszterhez, a melyben tisztí rangjukat visszakérlik.

Fürediék színházi szezonja.

A városi tanács a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez felterjesztést intézett, a melyben annak a megengedését kéri, hogy *Füredi Béla* színtársulata e hó 15-éig tarthasson városunkban előadásokat. A miniszter a tanács kérelmet teljesítette, a mint ezt a következő szövegű sürgöny, mely pénteken adatott fel, tanúsítja: „Füredi-féle színtársulat játszási engedélyt október hó tizenötig meghosszabbított. A miniszter rendeletéből dr. *Majovszky* Pál miniszteri tanácsos”.

Háziezredünk kitüntetett tisztjei.

A hivatalos lap jelentése szerint a király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát adományozta az ujvidéki 6. gy. e.-ben Glöckner Károly ezredesnek, Hyna Lipót, Dudwarszky Dusan, Spányi Adolf századosoknak, Varga Mihály főhadnagyoknak, Wessel Andor, Saxl Győző és Szabó Albert tart. hadnagyoknak. A signum laudist Gerő Imre ezredes, Kirchner Richárd és Partl Ferenc századosok, Niessner Károly főhadnagy, Pécsi Imre, Beckmann Frigyes, Balog Dezső és Camerle Rajmund tart. hadnagykapták. — A Petrovaradinban több éven át szolgált Hutsch Rezső 70-ik gy. e. százados ugyancsak a signum laudist kapta.

Rekvirálják a tengerit. Báró *Ghüllány* Imre földmivélségi miniszter rendeletet bocsájtott ki Ujvidék városához, a melyben meghagyja, hogy Ujvidék törvényhatósága területén az 1915. évben termelt tengeriből 14.000 métermázsza egészséges, emberi élelmezésre alkalmas morzsolt tengeri szállítást kell közszükségleti célokra biztosítani. *Profuma* Béla polgármester a rendelet végrehajtásával dr. *Jahn* Róbert főszámvevőt bizta meg.

Hadifogságba esett. *Sipos* János az Első Magy. Általános Biztosító Társaság ujvidéki főügynökének tisztviselője, a 29-ik vadászzászlóalj hadnagya, ki vitéz magatartásáért az I. o. ezüst vitézségi érmet kapta, a keletgaliciai harcok egyikében egy előnyomulás alkalmával hadifogságba esett.

Kitüntetés. A király *Andorfer* Antalt, a petrovaradíni élelmezési raktár főnökét a Ferencz Józsefrend lovagkeresztjével tüntette ki.

Izgatás helyett rémhir terjesztés. *Sztaity* Ignác Óbecsei lakós felett ítélték meg a napokban az ujvidéki kir. törvényszék büntető tanácsa a gyorsított bünvádi eljárás szabályai szerint. *Sztaity* Ignác Óbecsén egy kocsmában ezt mondta társainak: „Hallottátok-e mi az újság? Az újság az, hogy a szerbek Pancsován betörték, a várost leégették, 2000 német katonát löltek, onnét Ferhértplom felé nyomulnak és nemsokára Nagybecskereknek lesznek, onnét pedig Óbecsére fognak jönni“. Az ügyészség ezért vádat emelt *Sztaity* ellen izgatás büntette miatt. Vádlott beismerte, hogy mindezt mondotta, azzal védekezett azonban, hogy ő azt a kocsmában beszélgető két részeg katonától hallotta, és ezzel egyáltalában a magyar nemzeti-ség elleni gyűlöletre izgatni nem akart. A bíróság tanácskozás után bűnösnek mondotta ki *Sztaityot*, de nem izgatás büntetésében, hanem *valótlan vész hír terjesztésének* kihágásában, és ezért őt *8 napi elzárásra* — amit az előzetes letartóztatás által kitöltöttek vett — és *két napi elzárásra* átváltoztatandó 40 korona pénz-büntetésre ítélte. Az izgatás büntetésében a bíróság nem mondotta ki *Sztaityot* bűnösnek, mert elbeszélése nem volt alkalmas arra, hogy bárkit is a magyar nemzetiség elleni gyűlöletre izgasson, enyhítő körülménynek tudta azonban be azt, hogy *Sztaity* más-hol hallotta azt, amit mondott, de különös enyhítő körülmény az, hogy a rémhir *otromboságánál fogva nem hatott* és senkiben sem keltett nyugtalanságot. Az ügyész az ítélet ellen felel-bezést jelentett be, mert nem mondották ki *Sztaityot* izgatás büntetésében bűnösnek.

Megnyílik a polg. leányiskola.

A pol. leányiskola az előadásokat kedden, e hó 5-én kezdi meg a felső ker. iskola helyiségeiben.

Ki mit lát,

Ki mit tud,

Ki mit hall

közölje az

Ujvidéki Hirlappal.

Matróz-szökevény ügye az ujvidéki törvényszék-nen.

Igen érdekes bűnügyet tárgyalt kedden az ujvidéki kir. törvényszék dr. *Fischer* Frigyes elnöklété alatt álló büntetőtanácsa, mely tárgyalás során nem csekélyebb érdekességű bűnügy került felszínre, amelyben a pólai cs. és kir. tengernagyi bíróság ítélték.

Prodanovics György 1913. évben Pólában szolgált a haditengerésznél matróz minőségben, ahonnan azonban ugyanaz év június havában Belgrádba szökött. Onnan elvándorolt Szalonikébe, majd Alexandriába, később Rómába és végül Nápolyba.

Mikor a háborus bonyadalmak Szerbiában megkezdődtek, visszajött Szerbiába, ott levelet írt a szerb hadügyminiszternek, amelyben kifejté, hogy Nagy-Szerbia híve, fontos adatok birtokában van és a hadügyminiszternek készségesen rendelkezésre áll.

Majd mikor megtudta, hogy itt azok a szökevények, akik önként jelentkeznek, amnestiát kapnak, ő is mult év novemberében haza jött Zsablyára és később jelentkezett katonai hatóságánál.

Ott azonban a tengernagyi bíróság megindította az eljárást kémkedés és szökés büntette miatt elítélte őt *18 évi, negyed-évenként egy napi börtönnel és magánelzárással szigorított súlyos börtönrre*, mert a kémkedést beismerte és mert az amnestia csak azokra vonatkozott, akik nyomban jelentkeznek, *Prodanovics* pedig csak novemberben vonult be tengerész csapatához.

Mint hogy a hadbírósi eljárás folyamán kiderült az, hogy *Prodanovics* Péter és neje szökése alatt folytonos pénzküldeményekkel segítettek, sőt ruháját is utána küldték, áttették az iratokat az ujvidéki kir. ügyészséghez, amely vádat emelt *Prodanovics* Péter és neje ellen fegyveres erő elleni vétség miatt, mert 1913. év júniusától kezdődően, tudva, hogy a haditengerészeknél szolgáló fiuk megszökött, az által, hogy pénzt és ruhát küldtek neki, a menekülésre segélyt nyújtottak.

Vádlottak beismerték azt, hogy fiuknak pénzt és ruhát küldtek és pedig első ízben, midőn az már Belgrádban volt, de tették ezt azért, mert folyton kétségbeesett sürgönyöket és leveleket menesztett hozzájuk, öngyilkossággal fenyegetődzött, mire szülői szeretetből nem tudták kérését megtagadni.

A bíróság mindkét vádlottat: az apát és anyát *felmentette*, mert

megállapítást nyert, hogy az első pénzküldemény Belgrádba ment, amikor már *Prodanovics* György szökésre be volt tejezve, tehát a küldemény által — mely csak később lett feladva — a szökést elő nem mozdították.

Az ügyész az ítélet ellen felel-bezést jelentett be.

Felelős szerkesztő és kiadó:

dr. Königstädler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Buza-tér 5. szám.

25320. szám. kig. 1915.

Árverési hirdmény.

Ujvidék szab. kir. város tulajdonát képező, a kiszácsi kapunál a tartalékos katonák elhelyezésére szolgáló baraklaktanyában levő markotányos helyiség 1915. évi december hó 1-étől 1918. évi november hó 30-ig terjedő 3 (három) évre folyó évi október hó 12. napján d. e. 9 órakor a város gazdasági ügyosztályában nyilvános árverésen bére fog adatni.

Az árverezni szándékozók az árverést megelőzőleg 200 (kettőszáz) korona bányapénzt tartoznak a városi pénztárba befizetni.

A részletes feltételek a város gazdasági hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujvidék, sz. kir. város tanácsa, 1915. évi szeptember hó 23-án.

Profuma Béla

polgármester.

Hirdetmény.

Folyó évi október hó 1-étől kezdődőleg a hatósági hus ára:

Sertés hus:

I. rendű (fehér pecsénye és karaj) 1 klg. 4.—K

II. rendű (comb és nyak) 1 klg. 3-40K

III. rendű (nyelv, vesevelő, borda, has) 1 klg. 2-80K

IV. Töpörtüü, zsirajja 1 klg. 2-50K

V. rendű (fej, láb zsigerek, bőr) 1 klg. 1-20K

A zsir ára 1 klg. 4 korona.

Birka hus:

I. rendű 1 klg. 2-40K

II. rendű 1 klg. 2.—K

„Spiritol“
a katona kályhája
Ég! Főz! Melegít!
Zseben hordható, a harctéren nélkülözhetetlen; küldjünk azonnal fázó katonáinknak.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, katonai egyenruházati intézetekben és minden jobb fűszerüzletben.

Ára darabonként 80 fillér.

Hol kapható nem volna oda szállít.

Spiritolfabrik, Wien,
I., Gluckgasse No 2.
Viszonteladók kerestetnek.

ÉRTESETÉS.

Ezennel értesítjük a n. é. közönséget, miszerint a **34-ik m. kir. szab. osztályorsorsjáték** felüggesztett húzásai a **Magy. kir. Pénzügyminiszterium** rendelete alapján folytatódhatnak az **5-ik osztály húzásai**

f. évi október hó 7-én és 8-án

fognak megtartatni.

Tudatjuk igen tisztelt sorsjegyvásárlóinkkal, hogy az V-ik osztályú sorsjegyek üzlethelyiségünkben rendelkezésre állanak és legkésőbb október 3-ig átveendőek.

VIG ÉS KATONA BANKHÁZ
UJVIDÉK, KOSSUTH LAJOS UTCA 46—48.

Az osztályorsorsjáték ujvidéki főelárusítói.

Sorsjegyeket az 5-ik osztályhoz ajánlunk vételre:

Egész sorsjegy ára . . . . . K 136.—

Fél " " " " " 68.—

Negyed " " " " " 34.—

Nyolcad " " " " " 17.—